

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 138/23

2023 m. rugsėjo 13 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-65/18 | *Venesuela / Taryba*

Bendrasis Teismas atmetė Venesuelos ieškinį dėl ES ribojamųjų priemonių

Atsižvelgdama į nuolat blogėjančią demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių padėtį Europos Sąjungos Taryba 2017 m. lapkričio 13 d. priėmė ribojamąsias priemones dėl padėties Venesueloje¹. Pagal šias priemones iš esmės nustatytas draudimas parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti įrangą, kuri gali būti naudojama vidaus represijų tikslams, ir su tokia įranga bei karine įranga susijusias paslaugas bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui arba įstaigai Venesueloje arba naudojimui toje šalyje.

2018 m. vasario 6 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Venesuelos Bolivarо Respublikos ieškinį dėl Reglamento 2017/2063 panaikinimo, kiek šio reglamento nuostatos susijusios su ja. Paskui Venesuelos Bolivarо Respublika patikslino savo ieškinį ir taip pat paprašė panaikinti Sprendimą 2018/1656 bei Įgyvendinimo reglamentą 2018/1653²; šiais teisės aktais Taryba atitinkamai pratęsė ir iš dalies pakeitė nustatytas ribojamąsias priemones.

2019 m. rugsėjo 20 d. Sprendimu Bendrasis Teismas atmetė šį ieškinį kaip nepriimtina, motyvuodamas tuo, kad ginčijamos priemonės nėra tiesiogiai susijusios su teisine padėtimi Venesuelos Bolivarо Respublikoje³. Venesuela dėl to sprendimo pateikė apeliacinį skundą Teisingumo Teismui, šis 2021 m. birželio 22 d.⁴ panaikino Bendrojo Teismo sprendimą tiek, kiek Bendrasis Teismas pripažino Venesuelos ieškinį nepriimtina, kiek juo buvo atmesta ieškinio dalis, susijusi su ginčijamo reglamento 2, 3, 6 ir 7 straipsnių panaikinimu, ir grąžino bylą Bendrajam Teismui, kad šis ją išnagrinėtų iš esmės.

Savo šios dienos sprendime **Bendrasis Teismas atmetė visus Venesuelos argumentus, kuriais ji rėmėsi prašydama panaikinti Reglamento 2017/2063 2, 3, 6 ir 7 straipsnius.**

Pirma, Bendrojo Teismo teigimu, Venesuela neturi teisės būti išklausyta prieš priimant ginčijamas priemones, kurios yra visuotinio taikymo priemonės. Teisė būti išklausytai taikoma individualioms priemonėms, kurių imtasi prieš asmenį, todėl ja negalima remtis, kai nustatomos visuotinai taikomos priemonės.

Be to, atitinkamos trečiosios šalies išklausymas prieš priimant ribojamąsias priemones, kuriomis įgyvendinama pasirinkta išorės politika, reikštų, kad Taryba būtų įpareigota vesti diskusijas, panašias į tarptautines derybas su šia šalimi. Dėl to siekiamas ribojamųjų priemonių taikymo tai šaliai poveikis, t. y. daryti spaudimą, kad jos elgesys

¹ 2017 m. lapkričio 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/2063 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Venesueloje (OL L 295, 2017, p. 21).

² 2018 m. lapkričio 6 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/1656, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2017/2074 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Venesueloje (OL L 276, 2018, p. 10), ir 2018 m. lapkričio 6 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1653, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2017/2063 (OL L 276, 2018, p. 1).

³ 2019 m. rugsėjo 20 d. Sprendimas *Venesuela / Taryba*, T-65/18.

⁴ 2021 m. birželio 22 d. Sprendimas *Venesuela / Taryba*, C-872/19 P; taip pat žr. CP Nr. 112/21.

pasikeistų, prarastų prasmę.

Antra, kiek tai susiję su Tarybos pareiga motyvuoti, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad visa situacija, dėl kurios buvo nustatytos ribojamosios priemonės, taip pat jomis siekiami tikslai buvo išsamiai apibūdinti Tarybos, o Venesuelos Bolivarо Respublika negalėjo apie juos nežinoti.

Trečia, kalbant apie argumentus, grindžiamus faktinių aplinkybių netikslumu ir akivaizdžia politinės padėties Venesueloje vertinimo klaida, Bendrasis Teismas konstatavo, viena vertus, kad vertindama padėtį Venesueloje Taryba rėmėsi informacija, kuri yra įtikinama ir patikima, o Venesuela neįrodė, kad nurodytos faktinės aplinkybės buvo netikslios. Kita vertus, Taryba galėjo nuspręsti, kad ginčijamo reglamento priėmimo dieną smurtas ir pernelyg didelis jėgos naudojimas, taip pat žmogaus teisių pažeidimai ir žala demokratijai Venesueloje buvo pakankamai įrodyti ir kad buvo pavojus, jog tokie incidentai kartosis. Taigi, Taryba, nepadarydama akivaizdžios vertinimo klaidos, galėjo nuspręsti, kad Venesueloje daroma žala demokratijai, pažeidžiamas teisinės valstybės principas ir žmogaus teisės.

Ketvirta, Bendrasis Teismas atmetė Venesuelos argumentus, grindžiamus neteisėtų atsakomųjų priemonių nustatymu ir tarptautinės teisės pažeidimu. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas visų pirma nusprendė, kad ginčijamos priemonės nėra atsakomosios priemonės, nes atitinkamoms ribojamosioms priemonėms netaikomos 2001 m. Jungtinių Tautų Tarptautinės teisės komisijos priimto Valstybių atsakomybės už tarptautinės teisės pažeidimus straipsnių projekto sąlygos. Be to, remdamasis jurisprudencija Bendrasis Teismas atmetė Venesuelos argumentą, kad Taryba neturėjo kompetencijos priimti minėtas ribojamąsias priemones be išankstinio Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos leidimo. Bendrasis Teismas pridūrė, kad Venesuela neįrodė, kad esama „visuotinės praktikos, pripažįstamos teise“, pagal kurią Taryba, prieš nustatydamas ribojamąsias priemones, būtų įpareigota iš anksto gauti tokį leidimą. Paskui Bendrasis Teismas atmetė Venesuelos argumentus, grindžiamus Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarimų pažeidimu. Viena vertus, Venesuelos Bolivarо Respublika netvirtino, kad ginčijamame reglamente aiškiai daroma nuoroda į PPO susitarimų nuostatas, ir, kita vertus, ji nenurodė, nei kokiais aktais, nei kada Sąjunga ketino ginčijamu reglamentu įgyvendinti konkretų įsipareigojimą, prisiimtą pagal PPO susitarimus. Galiausiai Bendrasis Teismas taip pat atmetė Venesuelos argumentą, grindžiamą tuo, kad Taryba vykde ekstrateritorinės kompetencijos įgyvendinimą. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nagrinėjamos ribojamosios priemonės taikomos valstybių narių jurisdikcijai *ratione loci ar ratione personae* priklausantiems asmenims ir situacijoms. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas priminė, kad Tarybos įgaliojimai nustatyti ribojamąsias priemones priskiriami savarankiškų Sąjungos priemonių, nustatytų įgyvendinant BUSP, sričiai, laikantis tikslo, be kita ko, užtikrinti *erga omnes partes* įpareigojimų laikymąsi, kad būtų paisoma principų, kylančių iš bendrosios tarptautinės teisės ir universalaus ar kvaziuniversalaus pobūdžio tarptautinių dokumentų, visų pirma Jungtinių Tautų Chartijos 1 straipsnio.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinyje pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos. Apeliaciniam skundui taikoma išankstinio priėmimo procedūra. Šiuo tikslu prie apeliacinio skundo turi būti pridėtas prašymas jį priimti, kuriame nurodomas (-i) apeliaciniame skunde keliamas (-i) Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbus (-ūs) klausimas (-ai).

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja (+352) 4303 6005.

Likite su mumis!

